

Raadsvoorstel

Raadsvergadering : 23-04-2020

Agendapunt :

Commissie : Ruimte

Portefeuillehouder : C. Braak

Onderwerp : Energieleverend Geluidsscherm Huiswaarderweg, Nollenweg en Schagerweg

Voorgesteld besluit

De raad besluit

1. Een Energieleverend Geluidsscherm te realiseren bij de Huiswaarderweg, Nollenweg en Schagerweg. Waarbij een deel van de Huiswaarderweg wordt voorzien van een groenscherm. Conform bijgevoegde tekening (bijlage situatie nieuw met groenscherm);
2. Een raadskrediet beschikbaar te stellen van 1,5 miljoen voor het Energieleverend Geluidsscherm (zonnepanelen);
3. Een raadskrediet ter beschikking testellen ter hoogte van 4 miljoen voor het Energieleverend Geluidsscherm (frame).
4. De kapitaallasten van jaarlijks minimaal € 23.000 of maximaal € 68.000 die niet door de SDE-subsidie kunnen worden gedekt mee te nemen in de Begroting 2021.
5. Kennis te nemen van het risico van 0,7 miljoen.

Aanleiding en context

Bewoners geven sinds 2006 aan dat ze de geluidsoverlast ervaren bij de Huiswaarderweg, Schagerweg en Nollenweg. Er is geen wettelijke verplichting om voor geluidsreductie te zorgen en de aanleg van een geluidsscherm op de locatie zou normaliter rond 11 miljoen kosten. Er is echter een aanzienlijk voordeligere mogelijkheid om geluidsreductie te realiseren op genoemde locatie door twee beleidsdoelen met elkaar te verbinden: geluidsreductie en opwekken van stroom zonder CO₂ productie.

Op 5 februari 2019 is tijdens een vergadering van de Commissie Ruimte een open dialoog gevoerd over de wens van de bewoners van geluidsreductie door de aanleg van een geluidsscherm. Er werd afgesproken dat we een integrale afweging maken in de voorjaarsnota en dat wij alvast een start moeten maken met de subsidieaanvragen. In de programmabegroting 2020 is dan ook 2 miljoen opgenomen voor het aanleggen van een Energieleverend Geluidsscherm. Op 4 november jl. is de begroting aangenomen met een amendement dat er een apart raadsbesluit bij bepaalde kredieten moet komen, onder meer bij het Energieleverend Geluidsscherm.

Op 14 februari is via een raadsmemorandum medegedeeld dat de SDE-subsidieaanvraag van het najaar 2019 is afgewezen wegens budgetuitputting. Er is een extra SDE-ronde ingelast (voorjaar 2020) én het budget is verdubbeld. De gemeente zal wederom een subsidieaanvraag indienen voor het maximaal mogelijke bedrag.

Het Energieleverend Geluidsscherm zal naar verwachting begin 2022 gereed zijn.

Voor u ligt een vervangend raadsvoorstel waarin is geanticipeerd op het alsnog verkrijgen van de SDE subsidie. Daarnaast zijn de financiële gevolgen weergegeven van een eventuele afwijzing. Ook is de realisatie inmiddels opgeschoven.

Beoogd effect en omschrijving

Het Energieleverend Geluidsscherm verbetert zowel de leefomgeving van bewoners en levert een substantiële bijdrage aan de reductie van CO₂. Daarmee draagt het voornemen bij aan de doelstellingen, zoals benoemd in de programmabegroting 2020 onder programma 5 Duurzaamheid, thema 5.1 Leefomgeving.

Omschrijving

Het Energieleverend Geluidsscherm (EG) bestaat uit een frame met daarop zonnepanelen. De locatie van het EG is gelegen aan de ring van Alkmaar. Het betreft delen van de Huiswaarderweg, Schagerweg en Nollenweg (bijlage Situatie nieuw). Het scherm heeft een totale lengte van 2,4 kilometer en is ongeveer 5 meter hoog. Er komen rond de 5.000 zonnepanelen aan de wegkant op het scherm met een totaal vermogen van ongeveer 1.700 kWp. Daarmee kunnen circa 412 huishoudens van stroom worden voorzien. De zonnepanelen worden op het frame van het scherm geklikt. In de toekomst, bijvoorbeeld na afschrijving van de panelen, kunnen er andere modules worden geplaatst eventueel met een hoger rendement. Zoals bijvoorbeeld waterstofpanelen, fijnstoffilters of weg-routebegeleiding in combinatie met ledverlichting.

Het traject bestaat niet in zijn geheel uit een frame met zonnepanelen. Aan de zuidkant van een gedeelte van de Huiswaarderweg komt een groenscherm. Zie bijlage 'Situatie nieuw met groenscherm' en 'Aanzichten doorsneden met groenscherm' voor de locatie en een dwarsdoorsnede in principe-ontwerp.

Planning

We realiseren het Energieleverend Geluidsscherm in een versneld proces, dat is onderverdeeld in de vier fases: Haalbaarheidsonderzoek (1e fase), Voorbereiding (2e), Ontwerp & Design (3e) en Aanleg (4e). De voorbereiding (fase 2) wordt afgesloten met het besluit in de gemeenteraad en met de gunning van de werkzaamheden. Voor fase 3 is een periode van één jaar gepland en voor fase 4 0,5 – 1 jaar. De subsidies van de EFRO (ontwikkeling frame en opschaling) en SDE (zonproductie) zijn tijdsgebonden en kunnen worden ingetrokken als men zich niet aan het startdatum en de tijdslimiet houdt.

Fase	Start	Gereed
Besluitvorming, aanbesteding en gunning (2 ^e fase)	Q3 2019	Q2/Q3 2020
Ontwerp en Design (3 ^e fase)	Q3 2020	Q3 2021
Aanleg (4 ^e fase)	Q3 2021	Q1 2022

Relatie met EFRO-consortium

De gemeente maakt deel uit van een samenwerkingsverband met drie marktpartijen en de hogeschool InHolland en energiebedrijf Lokaal Groen. Het samenwerkingsverband heeft tot doel te innoveren en een stevige bijdrage te leveren aan de CO₂-reductie met de ontwikkeling en opschaling van een energieleverend geluidsscherm. Het prototype van dit Energieleverend Geluidsscherm komt in

Alkmaar te staan op genoemde locatie. Inschatting is dat het concept elders goed toe te passen is. De partners streven dan ook naar snelle opschaling. De provincie Noord-Holland ondersteunt de ontwikkeling van het project.

Overige relevante informatie / financiële en juridische risico's

Inherent aan innovatie is dat er meer risico's bij komen. Daarbij komt dat wij kiezen voor een versnelde procedure bij dit project. Samen met de opdrachtnemer werken wij eerst in een bouwteam aan het Definitief Ontwerp. De opdrachtnemer krijgt tevens de gelegenheid het werk te realiseren.

Onderstaande twee risico's springen eruit omdat ze tot een Go/No Go-moment van het project kunnen leiden. Mocht zich een van deze risico's voordoen, dan zoeken wij naar mogelijkheden om het project toch te realiseren.

Financiën

Er is een aantal risico's met gevolgen voor de businesscase en de begroting. Ongeveer 5% van het bedrag is gereserveerd voor risicobeheersmaatregelen en onvoorziene kosten. In 2021 is nog een extra bedrag van 116.000 euro gereserveerd voor onvoorziene. Dit is beduidend minder dan de normale 20%. Resterend bedrag van 0,7 miljoen (13%.) Indien zich de situatie voor zou doen en dit resterend bedrag nodig zou zijn voor risicobeheersmaatregelen, leggen wij dit via een aparte begrotingswijziging voor aan de raad.

Een ander risico betreft de subsidies. De beschikking voor de EFRO subsidie wordt in april 2020 verwacht. Mocht deze subsidie niet worden toegekend, dan is het de vraag of de bouw door kan gaan. De SDE subsidieaanvraag van 2019 is afgewezen. De gemeente zal dit jaar wederom een SDE subsidieaanvraag indienen.

SDE-subsidie

De SDE subsidie wordt jaarlijks uitgekeerd gedurende een bepaalde periode. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is namens het rijk beheerder van de SDE-subsidie en voert het rijksbeleid uit. Het rijk bepaald de hoogte van het beschikbaar budget voor SDE-subsidie. De RVO heeft ons op 13 februari 2020 bericht dat de SDE-subsidie is afgewezen. Reden ervoor is dat het budget najaar 2019 is uitgeput. In het voorjaar 2020 komt een extrasubsidieronde met het dubbele budget: 4 miljard. De kansen voor toewijzing zijn beter dan in 2019 omdat het budget voor SDE-subsidie is verhoogd met 2 miljard. Naar verwachting zullen wederom meer aanvragen worden ingediend dan er budget is. De kans op afwijzing is ook bij deze extra ronde aanwezig. Naar verwachting is de uitslag in augustus dit jaar bekend.

De gemeente zal in het voorjaar 2020 wederom een subsidieaanvraag indienen. Zoals elk jaar heeft de RVO de vereisten aangepast. De gemeente past haar SDE-aanvraag uiteraard aan op de vereisten. De gemeente vraagt het maximaal mogelijke bedrag aan. In 2019 werd € 68.000,- aangevraagd; voor de subsidieaanvraag in het voorjaar 2020 zal naar schatting € 45.000 worden aangevraagd. Gevolg van dit lagere bedrag is dat -ook bij toekenning- een wijziging in de begroting nodig is. Het gaat om een jaarlijks nadeel (tegenvaller) gedurende 15 jaar van € 23.000,-. Indien er geen toewijzing komt, is het nadeel per jaar € 68.000,-

Techniek

Innovatie is altijd met risico's verbonden. Bij dit voornemen kan het zijn dat de beoogde innovatie tegenvalt. In het ergste geval is de boogde energieopbrengst lager dan geschat en is de businesscase niet meer sluitend.

Een ander risico is de ruimtelijke inpasbaarheid. Ook al is dit van tevoren als toepasbaar ingeschat kan het zijn dat na degelijk onderzoek naar kabels en leidingen in de bodem blijkt dat een traject niet exact conform tekening kan worden uitgevoerd.

Financiële aspecten

De totale benodigde investering van het project zijn € 5,5 miljoen. In de programmabegroting 2020 is een investering van € 2 miljoen opgenomen. Het hogere investeringsbedrag van € 3,5 miljoen is deels rendabel als gevolg van subsidies en energieopbrengsten. Bij het vaststellen van de begroting 2021 is het amendement aangenomen dat er een separaat kredietaanvraag over dit onderwerp wordt voorgelegd aan de raad. De kapitaallasten van het krediet van € 2 miljoen (€ 86.000) zijn reeds opgenomen in de begroting 2020-2023.

Kredieten	2020	Looptijd
Zonnepanelen	1.500.000	15
Frame	4.000.000	30
<u>Subtotaal</u>	<u>5.500.000</u>	
<u>Bijdrage EFRO + Provincie</u>	<u>1.015.000</u>	
<u>Totaal</u>	<u>4.485.000</u>	

Er wordt rekening gehouden met een subsidie van het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling (EFRO) en een provinciale cofinanciering van € 965.000 respectievelijk € 300.000. Daarvan wordt € 250.000 ingezet voor projectkosten en € 1.015.000 als bijdrage aan de investering (frame). De totale kapitaallasten zijn € 208.000. De structurele onderhoudslasten van € 31.000 en de kapitaallasten worden deels gedekt door de energieopbrengsten van het scherm.

Naast de EFRO-subsidie vraagt de gemeente SDE subsidie aan. Hieronder de financiële gevolgen van de toekenning dan wel afwijzing van SDE-subsidie. Zoals hierboven weergegeven ontstaat zowel bij toewijzing als bij afwijzing van de subsidieaanvraag een tegenvaller omdat de gemeente eerder van een hoger bedrag is uitgegaan. Het verschil zal mee worden genomen in de begroting 2021.

Toekenning SDE-subsidie

Het totale bedrag zal bij toekenning maximaal € 45.000 per jaar zijn (gedurende 15 jaar.) Dit bedrag zal worden meegenomen in de begroting 2021. Het gaat om een tegenvaller van minimaal € 23.000,-

Afwijzing van de SDE-subsidie

Indien de subsidieaanvraag ook in 2020 wordt afgewezen resteert een structureel nadeel van € 68.000, wat wordt meegenomen in de begroting 2021.

Vooralsnog wordt geanticipeerd op de toewijzing van de SDE-subsidie. Indien de raad instemt met het krediet voor het scherm, dan is de begroting voor het scherm sluitend. Samengevat is het financieel overzicht als volgt.

Bedragen x € 1.000

Programma	Thema	Product nr	Omschrijving	L/B	N/V	2020	2021	2022	2023
4. Leefbaarheid	4.2 Bereikbaarheid	45	Kapitaallasten	L	N	0	0	208	208
4. Leefbaarheid	4.2	45.	Projectkosten	L	N	150	50	50	0
4. Leefbaarheid	4.2	45.	EFRO-subsidie	B	V	150	50	50	0
4. Leefbaarheid	4.2	45.	Onderhoud installatie + frame	L	N	0	8	31	31

4. Leefbaarheid	4.2	45.	Energieopbrengst	B	V	0	21	85	85
4. Leefbaarheid	4.2	45.	SDE-subsidie	B	V	0	0	45	45
4. Leefbaarheid	4.2	45.	Onvoorzien	L	N	0	116	0	0
4. Leefbaarheid	4.2	45.	Dekking binnen begroting (kap.lasten 2 mio)	L	V	0	86	86	86
			Resultaat voor bestemming	L	N	0	17	23	23
			Resultaat na bestemming	L	N	0	17	23	23

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Er is een goede samenwerking met de Belanghebbenden Bewonersgroep Geluidswal (BBG). Deze samenwerking zullen wij uiteraard voortzetten ook tijdens de volgende fases van het project (Ontwerp & Design en Aanleg.) Op donderdagavond 29 augustus 2019 organiseerde de gemeente samen met de Belanghebbenden Bewonersgroep Geluidsscherm (BBG) een informatiebijeenkomst in wijkcentrum De Rekere. De belangstelling was groot. Ongeveer 110 bewoners uit de wijken waren aanwezig. De sfeer was positief. Ook de belanghebbendenorganisatie Alkmaarse Natuur- en Milieu Organisaties (Animo) is bij de voorbereiding betrokken en zal ook in de volgende fases betrokken blijven. Om de samenwerking optimaal te gebruiken, is gekozen voor de contractvorm Bouwteam voor de fase van Ontwerp en Design.

Vervolg en communicatie

De raad zal worden geïnformeerd bij de gereedstelling van het Energieleverend Geluidsscherm in 2021 en wanneer er een substantiële wijziging van de plannen plaatsvindt.

Op de website van de gemeente is informatie te vinden over het Energieleverend Geluidsscherm:

<https://www.alkmaar.nl/energieleverend-geluidsscherm>.

Daarnaast is een emailadres aangemaakt om met belangstellenden in contact te komen. In de loop van het project zal de gemeente meer communicatiemiddelen inzetten zoals een animatiefilmpje, folder, brochure, nieuwsbrief, banners, etc.

Bijlagen

VVD Amendement 4-11-2019

Situatie nieuw met groenscherm

Aanzichten doorsneden met groenscherm

Burgemeester en wethouders van Alkmaar,

P.M. Bruinooge, burgemeester

W. van Twuijver, secretaris

Raadsbesluit

Nr.

De raad van de gemeente Alkmaar;

Gelet op het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. **25-02-2020**;

Gelet op het advies van de commissie: Ruimte;

B e s l u i t

De raad besluit

1. Een Energieleverend Geluidsscherm te realiseren bij de Huiswaarderweg, Nollenweg en Schagerweg. Waarbij een deel van de Huiswaarderweg wordt voorzien van een groenscherm. Conform bijgevoegde tekening (bijlage situatie nieuw met groenscherm);
2. Een raadskrediet beschikbaar te stellen van 1,5 miljoen voor het Energieleverend Geluidsscherm (zonnepanelen);
3. Een raadskrediet te beschikking testellen ter hoogte van 4 miljoen voor het Energieleverend Geluidsscherm (frame).
4. De kapitaallasten van jaarlijks minimaal € 23.000 of maximaal € 68.000 die niet door de SDE-subsidie kunnen worden gedekt mee te nemen in de Begroting 2021.
5. De raad neemt kennis van het risico van 0,7 miljoenen.

Alkmaar, **24-03-2020**;

De raad voornoemd,

P.M. Bruinooge, voorzitter

F.A.J.M. van Beek, griffier